

Vredništvo:

na Travniku št. 277. I. nadst. (one
skrbi tudi za razpošiljanje lista).

Projemajo se za plačilo vsakršna
oznanila tudi v neslovenskem jeziku.

Plača se za vsako našino vesto 5
sold., če se oznanilo samo enkrat na-
tisoč, če dvakrat, 8 sold., če trikrat,
10 s. v. n. — Pavek tega še vsak
krat 50 s. na štampilj.

TRIEDNIG

za domače, slovenske in občne potrebe.

V Gorici, v petek 8. maja 1868.

Izhoja vsak petek.

Velja po pošti pošiljana za celo leto
3 gold., za pol leta 1 gold. 60 s., za
četrt leta 80 s. Kdor sam po-
šilja, plača za celo leto samo 2 g. 50
s., za 1/2 l. 1 g. 30 s., za četrt l. 70 s.

Naročila pisma in reklamacije naj
se pošiljajo vredništvu.

Posamni listi se prodajajo v Gorici
v bukvarnici v. Šuhar-jevi na Traval-
ku po 5 soldov.

Gorica.

(Dalo.)

Imamo v Gorici—še iz „dobrih starih časov“—
lepo navado, da gredo ljudje, meščani in okoličani, vse
tri *) velikonočne praznike, vsak dan v drugo bližnjih vasi
na sprehod: v nedeljo v Št. Peter, v ponedeljek v Solkan,
v torek v Št. Andrež, oziroma, na Rojice. Ta poslednji
dan je kako leto nar bolj živo. zlasti, če je prvi, ali
drugi, ali oba poprejšnja praznika grdo vreme bilo, ali,
če na Rojicah banda igra ali se kaka posebna veseli-
ca napravi. Letos je igrala meščanska banda, in, čeravno
je precej ostra sapa pihljala, bila je vaa Gorica na
Rojicah. Ko je šla banda ob že poprej določenj 3. u. igraje
iz mesta, bil je ravno pogreb nekega opozicijski stran-
ki jako druzega privatnega uradnika, ter se ga je vdele-
žila vsa stranka. Pravijo, da se je usilila nekterim
med pogrebeci misel, da je vesela popotnica bila demon-
stracija ali vsaj nespodobnost zoper pogrebec. — Na
Rojicah se je vse lepo mirno sprehajalo. Ko se prika-
že mestni g. župan, pozdravijo ga „ovviva“—klici.
Treba je namreč vedeti, da krog njega se suče važno
poglavje sedanje zgodovine goriške. Kakor je „Dom.“
o svojem času že povedala, je imenovan dr. Visini za
više—deželno—sodnijskega (appellacijskega) svetovavca
v Trstu. Spoštovavcem njegovim pa in sploh vsem v
poslednjem listu „Dom.“ omenjenim letošnjim spre-
brnjencem je veliko mar za to, da bi ga vlada še na-
dalje v Gorici pustila. V ta namen so se pred 2 me-
secem in 1/2 podpirali nabirali za prošnjo v tem zmislu;
podprlo je dotično prošnjo do ministerstva (v seji od 22/2
t. l.) tudi mestno starešinstvo edinoglasno. Opozicijska
stranka pa—dasi mu ne more sploh spoštovanja odre-
či, in mu druzega očitati ne ve, nego da je—uradnik,

*) Velikonočni torek, sosedno popoldne je v Gorici praznik; dopol-
dao je zadnje postna pridiga, popoldne stacuno zaprejo in vse gro so
sprehajati. Vr.

Podlistek.**Na smrt obsojen.**

(Pislovenil — sh. — Konec.)

Iz prostora, kjer so sedele priče, se je zaslíhal
vêk (krik), zavpila je bila stara kuharica. Skočila je bi-
la po koncu, stopila dva koraka naprej, pa zavpivši se
zgrudila. Neke žene so skušale jo zopet k življenju
pripraviti.

Tudi cerkovnik je bil planil na noge in za-
vpil, pa je bil bolj močan, torej veselje zmogel. Poza-
bivši, kje da je, skoči naprej ter Janeza vesel objame.
„Janez, moj Janez“, reče, „postal si zopet dobri de-
ček, kakoršen si bil; tvoje srcé je zopet dobro, ker
dajaš Bogu in resnici hvalo. Ti si rešil nedolžnega
župnika; Bog ti to plača!“

Iz oči kaznjenca so se solze vdrle; v tem hipu
je bil sam s sabo zadovoljen, in želja se ga je prijala,
se z Bogom spraviti.

Čudenje množice se je kmalu spremenilo v hrum:
slišalo se je od vseh strani: Oprostite ga! nedolžen je!

Predsednik, kterega je bil ta nepričakovani prizor
tudi silno ganil, pozvoni ter ljudi pomiri. „Povej nam,
kako je ta reč bila?“ veli kaznjencu.

„To rad storim“, odvrne kaznjence. Tisti dan pred
nočjo, v kateri sem umor doprinesel, je bil prišel tujec
po borovji, v katerem sem jaz navadno bil; mož je bil
brez suma in je rad govoril. Izpraševal me je po žup-
niku, kterega prijatelj je, kakor je pravil, bi, in je po-

da torej prevoš na „vlado“ spominja—bila bi ga ra-
da z golo zahvalno adresno v Trst—izkomplimentirala
in tako kolikor toliko svojemu vplivu pot pripravila
Naravno je tedaj, da vse, kar je g. županu ugodno, to
stranko grebe.

Kakšne občutke so nekteri že na Rojicah in zvečer
domi gredó, v srou cvrli, vsak lahko vgané. V mestu je
magistratno poslopje nektere vnovič župana spomnilo;
doneli so torej njemu in Avstriji „ovviva“. To je bilo
privržencem une stranke provokacija; zdelo se jim je,
da treba nasprotno teže ter hočejo potlačiti nasprotnike
z „viva l' Italia“. Da ne bi bili tega rekli! Vsa mno-
žica plane za tistim, ki je tako vpil pa utekol bil v bli-
žnjo gostivnico (v ozki ulici proti Pirenelli-u) in bati se
je bilo strašne Lynch-justicije, ako ne bi bila policija
razdraženih ljudi nazaj držala in pomirila ter tako v
okom prišla še hujšemu zlegu, kot je bila mord nepri-
mišljena proti—avstrijska demonstracija. Vsed tega
dogodka v magistratni ulici so se že od poprej neje-
voljni privrženci opozicijske stranke—se ve da—še
bolj usrdili. Strast in razdraženost je rodila tisto noč
grenak sud: Tokla je kri; meščani so meščane zaba-
dali! Naslednje noči so se napadi ponavljali; mi pa
zagrremo krvave te prizore naših guelfov in gibelinov;
hoteli in morali smo žalostno in nepričakovano te do-
godke samo konstatiti. Obe stranki ste imeli svoje
ranjence; (prvi večer vsaka svojega). V bolnišnico so
prinesli dva. Kolikor je policija krivih zasačila, izročeni
so okrožni sodnji; vseh napadnikov pa menda ni bilo
moč zaslediti, da si je bila vsokrat natančna preiskava.

V teh okolnostih so bile velikonočni teden volit-
ve. Izvoljeno starošine je „Dom.“ že oznanila, toda
iz golih imen njih pomona nihče ptujih ne vgané. Važ-
no so letošnje izvolitve zaradi tega, ker ni opozicijska
stranka nikogar svojih v starešinstvo spraviti mogla.
Samo eden izvoljenec v I. vol. skupščini je bil (g. P.)
noki obeh strank kandidat.

vedal, da misli v deželi zemljišč nakupiti. Moral sem
mu ceno njiv povedati, in razlagati vso, česar je želol.
Zvedel sem pri tej priliki, da ima veliko denara pri sobi.

Sklenil sem brzo ga okraštiti in, če bi bilo treba—
umoriti, da bi si denar osvojil; pa priložnost ni bila
ugodna; moral sem ga pustiti v vas, pa vendar nisem
ga zgubil spred oči. Zvečer sem ga zopet konec vasi
našel, in pregovoril, da je šel z menoj gledat kmetijo,
ktera bi bila, kakor sem rekel, dober kup na prodaj.
Ker ni bilo župnika doma, je šel z menoj in sem ga
pripeljal k najemniku J. ve kmetije. Najemnik pa je
bil z mano zastopljen, ker sva vkup tihotapstvo, vga-
njala; tudi sva se bila pogodila, da bo rop z menoj
delil.

Tujec je koj od začetka jel malo sumiti, pa zuala
sva ga pomiriti, in sva ga pregovorila, da je čez noč
tam ostal, in da drugo jutro—sva mu rekla, —
pregledamo vso kmetijo na tanko. Spravila sva ga v
sobico in od zunaj vrata zapahnila. Sobica je bila za
najn namen prav pripravna, ker je imela le eno z že-
leznim okrižjem (gartrami) zagrajeno okao, po kterem
nam ni mogel uiti. V trdi noči počasi vrata odprem
in stopim v sobico; pa tujec ni bil šel počivat, izmuz-
nil se mi je spod rok skozi vrata, in pobegnil. Jaz grem
za njim od daleč, da bi mu sum izpodbil in brezskrb-
nega storil. Ko je pa prišel do gozda, kjer bi ga bil
v borovji lahko zgubil, pohitim za njim. Vendar mi je
ušci, in že sem mislil, da sem prišel ob denar, ko je
začelo razsajati hudo vreme; ker se je pa pogostoma
bliskalo, videl sem daleč okoli drevje, in zapazil, kako

Z volitvami pa ni še konec mrzenju strank in razporu: vedno še teče v tržaških listih pravda; „Citadino“ je organ opozicijeke „Osservatore Triestino“ pa one stranke.

V karakteristiko večkrat omenjenih tukajšnjih strank naj služi to, kar sami druga drugi očitajo. Zmernejša ali avstrijsko-liberalna stranka očita opozicijsko-liberalni da je „rovarskemu“ načelniku (mestatoru) slepo vdana, da je brez intelligencije, da se opira samo na niže neomikano meščanstvo, da ima „eno samo pero“ na ponudbo, da načelnika njenega častilakomnost in zgolj osebni nagoni vodijo itd. Ta uni pa očita, da je vladna („governativa“), vse kar doseže, da doseže s pomočjo vladinih organov in policije, da je torej odvisna; sama sebe ima opozicijska za pravo liberalno in neodvisno. Opozicijska ne more trpeti Nemcov, noče, da bi pri nas tujei gospodovali; ona si misli: ker so že tukaj, ker ima mesto od njih dobiček (n. pr. Ritter), naj uživajo državlj. pravice, kakor mi itd. itd. — Je li pa avstrijsko-liberalna stranka res „vladina“? O tem prihodnjic.

Državni zbor.

Gospojaka zbornica. V ponedeljek pride na dnevni red v poslanski zbornici že portjeni načrt medverske postave. Odbor, ki ga je poprej preudarjal, je imel le malo kaj na njem prenarediti. Sporočeval bo o njem dvorni svetovavec prof. Miklošič.

Zbornica poslancev. Sej je bilo dosihmal 101. Obče zanimivega je bilo po vel. noči malo. Razpravljen je med drugimi rečmi načrt zastran nove severo-zahodne železnice na Čoskem. Važna je bila (v 67. seji) interpellacija (moravsk.) poslanca Skeneta (podpisalo jo je 60 poslancev *) zastran pokojnine ogerskih oficirjev iz prekucijske dobe l. 1848 in 49. Členi te interpellacije so: ali je bilo naše ministerstvo v tej zadevi vprašano? kako se da to povišanje vojaških stroškov opravičiti? ali ni nevarno, da se svetost prisoge in zvestoba vojaščine po taki naredbi podkopa? Jędro pa je v tem: ali je pravično to, da bi se plačavala ta pokojnina iz skupnega vojaškega pokojninskega zaloge? Kajti po tem takim morali bi mi skladati za ogerske honvedske oficirje 70 od 100! 5. t. m. je odgovoril predsednik cislajtanskega ministerstva na to interpellacijo, da ta reč spada v področje skupnega ministerstva, in, kar se tiče nje ustavne obravnave, pa v

*) „Best. Volksfr.“ je poslance, ki so interpellacijo podpisali, razredil po klubih. Naloga posl. gosp. Černe-ta smo našli tu v klubu — „za južne dežele“ (kteri ima menda laike tedenejše) med Columbanim, Viduhč-em, Pajerjem itd. in ne med Slovenci. Je li to pomota?—?

je navzdol letel. Hitro so spustim za njim in zahtevam denar. Mislim, da ga voljno dá. Pa motil sem se. Jel so je braniti in mi je žugal z gosposko. Zgrabim tedaj vejo in mu glavo razcepim. Komaj sem bil to storilil, zagledam, ko je ropet zabliskalo, župnika.

Iz prvega me je strah preletel, in hotel sem pobegniti; pa sem se drugače premislil: Vzajem umorjenemu denarni pas, in duhovniku s smrtjo žugam, ako bi me izdal.

Slaba vest me je potem nemirnega okoli preganjala, in ne hoté pridem v materno bajtico. Stopim k postelji in jo najdem mrtvo. Pri njej je sedel cerkovnik, pa je spal, in me tedaj ni zapazil. Bežal sem proč, in premišljeval, kaj bi storil, da bi bil varen. Misel je podila misel. Župnik te izda, mi je prihajalo na pamet, moraš ga tedaj ubiti! Z temi besedami stopim v farovž, pa vidim, da je gospod molil, in nisem si upal ga prebosti.

Povrnem se tedaj v borovje in tu sem si jo izmislil, kako bi župnika prisilit, da me ne izda. Ob zoru grem v cerkev, in dam župniku naznaniti, da se hočem spovedati. Župnik pride in jaz se mu spovem, da sem tujea umoril. Vedel sem, da ne sme govoriti, in da raji umrje, kakor da bi razodel spovedno skrivnost.

Ko sem isti dan zvedel, da se je bil na župnika sum obrnil, sem ga jaz še množil, ter sem dearni pas skrivši v njegov vrt vrgel.

Kar sem vam povedal, je vse resnično, ako ravnosim kazensko obleko. Prišel sem v zapor na žive dni zavoljo drugega umora. V ječi sem slišal, kako stoji župnikova zadeva; vest mi zdaj ni dala več miru, in

področje delegaciji. — V seji 676 je izročil minister notranjstva, dr. Giskra, načrt postave zastran indirektnih volitev za zbornico poslancev vsled §. 7. glavne državne postave zastran državnega zastopstva. V isti seji se je obravnaval načrt postave, da bi zbor pooblastil naše finančno ministerstvo, da se sme pogoditi s finančn. ministerstvom ogerskim zastran uprave (oskrbovanja) samoprodaje (monopola) soli.

Ogled po svetu.

Avstrija.

Nj. Vel. prev. Cesar so prišli iz Bude na Dunaj. — V saboto 2. t. m. je prejela 12 let stara cesarična Gisela v dvorni kapeli (na Dunaji) prvo sveto obhajilo; svečanost je bila jako ginljiva.

Rognikolarna deputacija hrovaška v Pečtu se poteguje za to, da se iz finančnih predlogov v ogerskem zboru izpustijo vsi zneski, kteri zadevajo Hrovaško, ali, da se vsaj o njih nič zadržnega ne sklepe, dokler ne pridejo v zbor (og.) poslanci iz hrovaškega zbora. Direktno davke misli deputacija za deželno hrovaške potrebe pridržati (blizo 2 1/2 mil.), indirektno pa prepustiti za skupne stroške.

(Tožba zaradi razžaljenja časti.) Gosp. poslanec Svetec je tožil vrednika „Zukunft“-inoga g. L. Leskoveca zavoljo neklih razžaljivih besedi o dnini-čoh, da dnina ja naj močnejši nagon Svetčeve politike. G. Svetec se je v „Slov. narodu“ opravičil. Na to pa „Z.“ ne le ni svojih besedi preklicala, marveč še nadalje trdi, da je res, kar je rekla. Potem takim se je obrnil g. Svetec na sodnijo. 13. t. m. bo o tej stvari obravnavo.

V Ljubljani so zdaj vse živo giblje: volitve v mestno starešinstvo so pred durmi. (11. 12. 14. t. m.) Nemško-liberalna stranka vse žile naponja in se vsch agitacijskih „miteljev“ poslužuje, da bi slovenske narodnjake podrla.

Velik brup je bil nastal v Ljubljani zastran pridige, ki jo je imel stolni tajmošter preč. g. J. Zupan 26. marca. Da bi obrekovavcem usta zataknil, jo dal g. kanonik pridigo s pristojnim predgovorom natianiti; doživela je v malo-dneh že 8. natis. „Novice“ pišejo o njej tako-le: „Zdaj lahko bere, kdor ni bil v cerkvi sam, da nasprotnikom našim ni nobena laž prenesramna, da bi jim ne bila dobra za umazane njihove namene! Tožili so gosp. fajmoštra, da je žalil Njegovo Veličanstvo cesarja, ker je povedal njegovo obljubo zaradi konkordata,—podtikala se mu je beseda, da bode hudič vzel vse, ki so 24. marca razsvetlili Ljubljano,—da jim na smrtni postelji zato ne bode gorela blagoslovljena luč,—da je

ker me niso hoteli koj sem odpeljati, predrl sem iz ječe, da bi tu pričal. Tu je moja glava, vzemite jo na mesto njegove. Da je res, kar sem rekel, dokažo se pri obravnavi“.

Kako so te besede vse poslušavce presunile, ne da se popisati. Vsak se je čudil duhovniku, kteri se ni bal smrti, da bi svojo dolžnost izpolnil.

„Gospod župnik“, reče na to predsednik z ginenim glasom, „nova obraynava mora se začeti; Vi bi morali ostati v tem času v ječi, pa po svoji oblasti vas oprostim. Seja je končana, lahko greste domu.“

Po dvorani se je razlegalo veselo vpitje. Gospe so mahale z rutami, možje so vpili „živio“, cerkovnik je začel župnika objemati, povsod jok in solze. — Ko pride župnik ven, dvigne ga množica na ramena in nese v bližnjo cerkev, ter zapoje se zahvalna pesem.

Kmetje iz župnikove fare pa hitijo domu, se pa biž na konjih vrnejo, da bi župnika slovesno domu spremili. Po vsi poti so možnarji pokali, in ljudje v kup vrelil in mu svetlice metali. Farovž je bil ves okinčan in ovenčan, nikoli poprej ni bilo v vasi take slovesnosti.

Tri mesece pozneje so Janeza na smrt obsodili. Ko je slišal sodbo, ni mrmral. Samo eno prošnjo je imel: naj bi ga župnik spremljal na smrtni poti. Župnik mu je v prošnjo rad privolil, in, ko je Janezova glava izpod sekire odletela, imel je tolaživno zavost, da je Janez skesan v večnost stopil.

Kobariski postopač.

hvalil francosko vlado, avstrijsko ba obrekoval, ob prižnico udaril pa ministre preklinjal,—da je preklel vse, ki bodo v civilnem zakonu živeli itd. itd.!!—In vsa ta sapa piše iz meha tistoga „liberalizma“, o katerem Boga prosimo: Libera nas Domine!

(„Sokol“ ljubljanski.) 27. pr. m. je imelo to novo ustanovljeno telovadsko društvo svoj občni zbor. Starosta, Franc Ravnikar, je pričel sejo s tim, da je naznanil, da nima c. k. deželna vlada nič zoper popravljena pravila; rekel je g. R., da se mu čudno zdi, da se je to naznanilo društvo v nemškem jeziku dopisalo.— Vsled popravljenih pravil ima pravico, načelnika in njegovega namestnika voliti, občni zbor; v odboru ne sme biti nikdo, če je v družbini službi. Udov šteje „Sokol“ 114; stan premoženja je dober.— Izvoljeni so: za starosta gosp. Jož. Debevec, posestnik, in za namestnika g. Peter Grasselli, hišni posestnik in vrednik „Triglava“; odborniki so gg. Dr. Karol Bleinweis, Pavel Drahtler, Anton Jantelj, Franc Levstik, Ivan Murnik, Edvard Pour in Franc Ravnikar.— Obleko bodo nosili „Sokoli“ tako, kakor nekdanji „Južni Sokoli“ z neko malo spremembo. Novi pristopniki plačajo 1 gold.; mesečnina znaša 50 kr. Prvi izhod napravi „Sokol“ zadnje dni maja v okolico ljubljansko; za druge prihodnje izhode ima skrbeti odbor; odbor je tudi pooblaščen, da preskrbi in napravi društveno bando.—K shodu letošnjemu slovanskih telovadskih društev v Prazi pošlje „Sokol“ iz sred sebe deputacijo. Sklenil je Starosta sejo s srčnim „Na zdravje“ blagostanju in razvoju novega društva; vsi nazoči so mu pritrdili.

Vnanje države.

Ni mogoče, da bi se svet pomiril. Že spet so množé znamenja, da na vse zadnje bo vendar-le vojska med Francozom in Prusom. Da bi se le Avstrija va-njo ne zapletla; pa bo težko se je ogibati, kedar se vname, tim teže, ker bodo v prusko-francoski svitek brž ko ne čudi jutrove zadeve vpletene. Tudi to morda nič dobrega ne pomeni, da zapuščata avstrijski poslanec Petrograd, ruski pa Dunaj.—

V Rimu je umrl 2 t. m. naš avstrijski poslanec grof Crivelli, ki se je pogajal zastran konkordata. Zadel ga je jezdečega mrtud ter je zdajci mrtov s konja padel. Nič se še ne ve, kako bodo zdaj in kdo pojde v Rim.

Dopisi.

Iz Kanalskih hribov 28. aprila. V 16. listu „Domovine“ nahaja se dolg dopis gosp. Feliksa Vittori-jev. Gosp. F. Vittori piše, da hoče biti „mož beseda“, pa nikjer v njegovih dopisih ni razvideti, da bi bil mož beseda; še v nobenem dopisu ni še nič dokazal zastran tistih štirih stroškov, o katerih je gosp. predstojnik 16. januarja župane vprašal. Pravi tudi, da njemu ni treba nikacega skazila od gosp. predstojnika, češ, da je g. predstojnik njegov spis od 22.1. poprej bral“, kakor ga je on vredništvu „Dom.“ poslal. Pa ravno zavoljo tega, ker ga je „poprej bral“, bil bi ga tudi lahko potrdil, ako je pravičen.

„Smeha vredno“—piše dalje— „je, da se župan dopisnika imenuje.“ Jaz pa menim, da je to še bolj smešno, da on, ki je kakor nekak čuvaj ljudi, družih smešnic ne ve, in da je tako slabo čul in ne še v časnik poslal gotovo čudne prigodbe, da je nek mož enkrat v 5 minutih sto (100) goldinarjev potegnil, zaslužil pa še enega krajcarja ne. Takih sn ešnic bi moral v časnik pošiljati, ne pa, da poštene ljudi opravlja in obrekuje. Pa morebiti je o omenjeni prigodbi zetu-di gosp. F. Vittori-ju kaj znano?— Piše tudi g. V., da sem jaz za svoje plačilo 66 gold. iz občinske denarnice prejel, v seji 16.1. pa le za 30 gold. povedal; tega pa ni vedel modri dopisnik, da je vsako leto v predarku 48 gold. za poti; jez sem pa za poti samo 36 gold. prejel, in sicer za pot na avške Lazni, ki so 6 ur daleč od tukaj (tam ima naša občina lepo premoženje). Prava županova plača pa znaša le 30 gold., kakor je v predarku razkazano; to plačo so že tudi moji predniki imeli.— Rečeno je na dalje v dopisu, da je moja dolžnost za vse stroške povedati. To ni res; saj me ni vprašal g. predsednik po vseh stroških. Da bi bil več govoril, kakor sem bil vprašan, bil bi enak

g. F. Vittori-ju,“ koji piše in deva v časnik reči, po katerih ga ničče ne praša, za plačo pa drugoga ne dobi—kot....

Piše F. V., da imam toliko tajnikov, da še jez za njih število ne vem. Saj je bil on prvi tajnik, in je bil obljubil, da za 12 gold. spravi vred vse, kar spada k novi županiji, pa ni ne le nič v red spravil, ampak vse zmešal in iz reda spravil. Ko sem njegovo delo pregledal, in videl, da ni nič vredno, moral sem s pomočjo g. predstojnika in gosp. Mih Golja-e vse prenarediti, in od tistega časa se ga za nobeno reč več ne poslužujem. Ko je spoznal, da ni vreden tiste plače, je 6 gold. pustil; pa še tih ni zaslužil, ampak dolžan jih je g. M. Golja-i, ali pa bi jih moral povrniti občini. Vprašuje tudi g. V., koliko je prejel gosp. predstojnik, koji je večkrat sejo „držal.“ G. predstojnik ni nikakega plačila dobil, razum tisti dan, ko smo starošinstvo in župana volili, kar lahko sam potrdi in priča.— Dalje piše, da ne verjame, da je meni ime „župan“ grenko, ako 10 krat prisežem. Moja navada ni, prisegavati se. To pa rad verjamem, da mi on ne veruje, saj nobeden lažnjivec ne veruje, ker ljudi po svojem „bratou“ meri. Morda je on tak, da se 10 krat priseže, pa še enkrat ne po pravici.— Opominja me moj nasprotnik, da naj borem postavo. S postavo me straši—on! ki se boji, da se po obrazu poti, zaradi mojega resničnega odgovora. Ko bi bil on, preden je za „D.“ laž koval, postavo zastran laži in lažnjivcev bral, in pogledal, kakšna kazen lažnjivce doleti, gotovo bi tako daleč ne bil prišel.— Pravi, da ga jaz v časnikih zmerjam; pa to ni res. Jaz sem Vam postregel, g. V., kakor sto zaslužili. Ako bi jaz g. Vittori-ju ne bil odgovoril, bil bi zatajil pravico in sveto vero, in da ne bi bil zavrnil njegovih laž in nepoštonoga dopisovanja, postal bi bil jaz kralj laži.

Jaz torej h koncu potrjujem vse svoje dopise, pa ne le jaz, temuč tudi gosp. predstojnik in sl. vredništvu „Dom.“ mi jih morata potrditi, ker sem vse pošteno dokazal.

Dodam naj še to, da, ako „glas... ne gre v nebesa“, ni to nič čudnega, ker... ni za nebesa; gotovo pa in pomenljivo je, da lažnjivce v nebesa ne gre *).

Peter Šbogur l/r.
župan v Avči.

V Rihemberku, 29. aprila. Z. Pretrgalo se je žalostno našo farno odevajoče pregrinjalo in milo solnce nadepojne bodočnosti se nam zopet v obraz smehlja. Zalivale so resnične solze oko slehernega farana in vsako srce je nepopisljivo tugovalo o smrti in pogrebu nepozabljivega častitega gospoda župnika, Janeza Nep. Pirca, in sicer to, ne samo zaradi veliko ljubezni do njega kot osebe, temuč tudi zavoljo zgube tacega dobrega dušnega pastirja.— Pa prišel je, koji naše oči suši, in srca s tolaživnim mazilom mazili: poslali so nam namreč premilostljivi nadškof za namestnika (administratorja) čast gospoda Štefana Kafola, celi goriški nadškofiji dobro znanega vodjo cerkv. računarije. S svojim prvim nagovorom veliki četrtek pri sv. maši kakor tudi pozueje s svojimi pridgami so vlili in vlivajo tolažbo v naša srca.— Bog daj da bi njih besede spred oltarja ali z lece ne le par mesecev, timveč—do smrti njihove na naša ušesa bile!

Kaj pa z našo čitalnico? O reva, tudi ona je zgubila krapkega, učnega in pravega domorodca; zgubila je tudi ona z rajncim gosp. župnikom svojega predsednika, tedaj tudi ona čuti veliko zgubo; pa nadjamo se, da bodo častiti gospod namestnik tudi prihodnji fajmester, in da kot tak ne bodo se je pozabili ter pokojnega gospoda Pirca tudi tukaj namestovali.

* V „Domovini“ je s tem odgovorom pravda končana. Iz pravega principielne reči, kakoršno je obravnaval prvi sestavek g. Vittori-jev, so se izcimile nevēčne osebnosti. Vredništvu se jih ni moglo ogibati: njih kal je tičal v prvem spisu, govorečem o združevanju županij, česar pa ni moglo zapaziti vredništvu, katero mora izprva vsakega dopisnika za resnicoljubnega imeti, če le je dopis podpisan in ima znamenja (kriterije) verjetnosti. Potle pa ni moglo odreči prostora ne temu ne unemu dopisniku, da ne bi se mu očitalo, da je pristransko. To sta pa menda dopisnika že davno sama sprevidela, da njun prepis naših bravcov mikati ne more, in da je škoda za prostor v „Dom.“
Vredn.

Iz tomlaskih hrilbov 1. maja. V 17. listu „Domovine“ sem bral dopis iz Podbrda o nesreči, ki se je zgodila dvakrat v kratkem času v razvpihi Podbrski grapi. O nesrečah, ki se v isti grapi vedno godé, more le grapa sama pričati. Dragi bravec, ako nisi še nikdar po tej poti hodil, ne morem ti popisati nevarnosti, ki popotniku vsak čas pretijo, posebno pa o zimskem ali deževnem vremenu. — Dalje praša g. dopisnik, kdo je temu kriv? Temu vprašanju vsak lahko odgovori: Slaba pot! Jaz pa stavim drugo, teže vprašanje: Kdo je kriv, da je tod tako slaba pot?

Da bi se dala iz Podmevca čez Knežo, Grahovo, Hudajužno do Podbrda, in potle čez Petrovobrdo do Kranjske meje lepa cesta izpeljati, potrdil mi bode vsak, ki mu je ondašnji svet znan. Kdo je kriv, da se ni dovršila cesta čez Petrovobrdo že leta 1859 začeta, potem ko se je za mostove, vodotoke in za zemljemerca čez tisuč goldinarjev potrosilo? Zemljišča za cesto so se bila kupila in iz občinske denarnice plačala, zdaj pa so si jih posestniki zopet osvojili. Ta reč je kaj ne? — nerazumljiva, in odgovor težak: Z Bogom „Domovina“, ako dovoliš, bočem ti v prihodnje večkrat kaj pisati *).

Martin Burger.

V Novomestu smo obhajali v cerkvi čé. 00 frančiškanov 26. 27. 28. in 29. preteklega mesca spomin tistih svetnikov, kateri so bili lani (1867) o sv. Petru in Pavlu slovesno za svetnike oklicani.

Sakramenta sv. pokore in sv. Rešnjega Teloša je prejelo tiste dni okoli 3000 vernih.

V saboto 2. t. m. o 6^{1/2} nam je naznanilo stroljanje z možnarji in zvonjenje v samostanski cerkvi da se bližajo mostu novi zvonovi namenjeni samostanski cerkvi čé. 00. frančiškanov. Štirije precej veliki in lepo vbrani (1 dur) zvonovi bodo vabili verne v prijazno cerkev sv. Lenarta, ktera se je v malo letih skoraj vsa pronovila in to po hvalovrednem trudu sodanjega č. 0. gvardijana Rafaela Klemenčiča.

Majna šmarnica so se pričele v tukajšnji stolni cerkvi v potek. Vsak dan ste po dve pridgi, zjutraj pri maši slovenska, po poldne pri litanijah pa nemška. vse mi je všeč, le nemška pridga in nemške litanije na slovenski zemlji v slovenskem mestu se mi nekako čudne zdé. Kolikor jih hodi k majnim šmarnicam, so gotovo skoraj vsi slovenskega jezika zmožni, nemškega pa ne. Ne bi bilo torej bolje namesto nemškega slovenski jezik vpeljati?

Po hudi zimi in pozni spomladi so vendar sedaj tudi lepi in vroči dnevi prišli in mati zemlja se je že čez in čez v prijazno zeleno obleko oblekla; drevje je v naj lepšem cvetji in tudi trte so začele že dobro poganjati; upati je torej dobro letine. Bog jo daj!

Domači novičar.

(Razstava cvetic in povrtina v Gorici) se prične 14. t. m. Začetna slovesnost bo nar. prej v dvorani glediščnega kazina. Ob 10 uri namreč se bo začel občni zbor c. k. družbe gorške, kterege se sme vsakdo vdeležiti. Po seji odpro se razložba v novi municipijevi dvorani (pri viši realki tik mestnega vrta). Odprta bo ljudem že tisti dan od 2 ur popoldne do 7. u. zvečer; 15. 16. in 17. maja pa od 9. ure dopoldne do 7. u. zvečer. Imeti bo moral, kdor bo hotel iti noter, vstopni listek, za kterege se plača prva dva dneva 20 soldov, zadnja dva dni pa nič. Dobival se bode vstopni list v tistem poslopi, kjer bo razstava. — 14. maja popoldne je odločen za razgled sloveče kmetije bratov Levi-jev v Vilhanovi (pri Furi); zvečer napravi vodstvo glediščnega kazina veselico s plesom; povabljeni bodo udje kmet. družbe in gg. razstavei. — 15. zjutraj se bode nadaljevala seja kmet. družbe; popoldne razgledavanje g. Ritter-jevih fabrik in naprav v Stračicah. 16. maja dopoldne razdelovanje daril; potem skupen obed v gostivnici pri „3 kronah.“ — Sodniki za prisojanje daril so že imenovani; razsodbo izrečejo že 14. maja; raz-

stavljeni pridelki, katerim bo darilo prisojeno, bodo torej to že med razstavo sami kazali. Odbor, kateri sprejema poslane pridelke je sestavljen tako-le: Franc grof Coronini, Vilh. pl. Ritter in dub. gosp. Fr. Zoratti. Prejemavno kancelijo bo imel poslednje dni pred razstavo v razstavnem poslopi. — K razstavi pričakujemo tudi Nj. ekscelencijo gosp. namestnika iz Trsta, barona Bacha.

(Zacratni napad v Gorici) Neka deklina se je bila nekako zaročila s porednežem, krčmarjem Andrejem G. (od Liga doma), kterege je premalo poznala. Ko ga je bila bolje spoznala in zapazila, da se je pronaglila, ni hotela od njega nič več vedeti, in ko je 4. t. m. šla ne vem kakih reči nazaj tirjat, ali da bi zaroko razdrila, zgrabi jo surovi človek ter začne jo z ostriem nožem neusmiljeno po obrazu, po glavi in koder je prišlo zbadati in rezati. Vso krvavo so pronesli v bolnišnico; kakor se pa kaže, niso rane nevarne. Napadnik je zdajci utekel pustivši krčmo odprto, pa že o poldne so ga imeli žandarmi v posteh: ulovili so ga na Ajsovi.

(Nj. eksc. gosp. namestnik baron Bach) ogleduje te dni nekatere kraje naše grofije, koder ni še bil. V torek je imel priti iz Komna v Rihenberg in čez Šmarijo v Ajdovščino; iz Ajdovščine je namoujen na Otelico na Lokve, itd., da razgleda Trnovski gozd.

(Most čez Sočo pri Gorici) delajo zdaj nov. Stroški za -n) so preračunjeni na 7000 gold.; kamenén bi stal kakih 80 tisuč gold., torej bi se ne splačalo ga narediti; tako inženirji trdijo. — Stroški za zidan most pa bi bili zato tako visoki, ker bi se morali tudi stebri vsi iznova zidati, kajti sedanji so nerodno in nepravilno zidani. Neznano utegne biti marsikomu, da je v starih časih že bil zidan most čez Sočo, ktere struga pa je morala biti nekdanj blizo za polovico ožja, kot sedanja; kajti le dva stebra kažeta znamenja in ostanke oboka. Vidi se pa tudi, da stari zidani most je bil samo za pešce in jezdece. — Most, ki ga zdaj podirajo, je od leta 1856; stal je torej samih 12 let.

(Preč. g. Štefan Dolijuk, dekan devinski) je postal žestni ključar svet. Ožeta, z naslovom „monsignore“, ter smo nositi obleko višnjeve barve.

(Gosp. Nazari Repić), bivši gimnaz. vodja popred na Beneškem in Tiroljskem, potle v Zadru, poslednjič profesor v Gorici, je umrl 2. t. m. v svojem rojstnem mestu v Kopru, (kamor je bil šel valed 7-8 mesečnega bolehanja poslednji čas zrak promenit). — V saboto 9. t. m. bota obhaja la učiteljstvo in mladina gimnazijska v Gorici žalostno osmino po njem s peto mašo. — Večni mu mir in pokoj!

(Beseda v Kanalu) 3. t. m. je bila krasna. Gostje ki so prišli iz K., ne moreje se načuditi in je prehvaliti. Posebno glediščna igra da se je jako dobro igrala. Le tako naprej!

Umrlj v Gorici

od 28. aprila do 5. maja.

28. Franc Gregorič, 7 m., mizarja otrok, za božjastj; Urhula Batič, 80 l., posestnica, za strositjo. 29. Marija Sator, 34 l., vrstarja hči, za plučnico; Marija Praust, 1 kiohučarja otrok, pred časom roj; Anton Stanta, 8 m., posestnika otrok za božjastjo; 2. Anton Sulič, 3 l., peka otrok, za žovami; Hermek Marija 20 l. sirota, za plučnico; Andrej Lukešič, 39 l., mesar, za šeno na obrazu 3. Marija Martelanc, 8 l., vrtnarja hči, za žovami; 4. Anton Spanger, 18 l. čevljarja sin; 5. Friderik Belmazec, 70 l., kupač, za plučnico.

Loterijske številke. V Gradcu 6j5 45, 20, 85, 88, 46.

Borsni kurs 6. maja Metall. 56:10; narodno posojilo 62:10; London 116:25; adžjo srebra 114:50; cekini 5:55.

*) Prosimo!

Vr.